

РЕШЕНИЕ

КАРАП

13.08.2018

Исәнбай авылы

№ 41-2

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлегенең жәмәгать тыңлаулары, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене раслау турында

Татарстан Республикасы Әгерже районы прокуратурасы информациясен 15 май 2018 ел № 02-01-18-2018 карап, “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” гы Федераль законына 6 октябрь 2003 ел №131-ФЗ, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына, Татарстан Республикасының ”Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында” гы Законына 28 июль 2004 ел №45-ЗРТ, Әгерже муниципаль районының “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп, Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге Советы КАРАП БИРДЕ:

1. Күшымтага туры китереп, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлегенең жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- “Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге жәмәгать тыңлаулары турындагы Положение турында” гы Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге Советы каарын 10.06.2008 № 16-3.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге Советының мәгълүмат стендларына, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр порталы составындагы Әгерже муниципаль районы сайтына <http://agryz.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырырга.

4. Әлеге каарны үтәүгә контрольне Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге Советының финанс-бюджет, социаль законлылылык һәм хокук тәртибе дайми комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе

Ф.Ф. Сираев

Эгерже муниципаль районы Исәнбай авыл жирлеге Советы карары белән
РАСЛАНГАН

Жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында ПОЛОЖЕНИЕ

1 маддә. Гомуми положениелар

1.1 Элеге Положение “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”ты Федераль закон 06.10.2003 131-ФЗ, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында”ты Татарстан Республикасы Законы 28 июль 2004 ел № 45-ЗРТ, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп эшләнде һәм Эгерже муниципаль районы “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге территорииясендә жәмәгать тыңлауларын һәм фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели.

1.2 Элеге Положениенең максатлары очен түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Жәмәгать тыңлаулары – авыл жирлеге халкының жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияте булган мәсьәләләр буенча муниципаль актлар кабул итү процессында катнашуға хокукун тормышка ашыру формасы;

Жәмәгать фикер алышулары – жәмәгать контроле максатларында ижтимагый мәсьәләләр, дәүләт власте органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль оешмалары һәм федераль законнар нигезендә аерым жәмәгать вәкаләтләрен башкаручы башка органнар һәм оешмалар карарлары проектлары буенча фикер алышу. Фикер алышуларда күрсәтелгән органнар һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләрнең катнашуы мәжбүри.

Жәмәгать тыңлауларын оештыру – тыңлауларның вакытын һәм үткәрү урынын хәбәр итүгә, муниципаль хокук акты проекты белән таныштыруга, жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен игълан итүгә юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать фикер алышуларын оештыру – жәмәгать фикер алышуларының башлануын хәбәр итүгә, проект белән таныштыруга, жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен игълан итүгә һәм халыкның жәмәгать фикер алышуларында катнашуын тәэмин итү очен башка оештыру чараларына юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашучылар – төрле профессиональ һәм социаль төркемнәр вәкилләре, жирле үзидарә органнары вәкилләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр, жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашырга теләк белдергән башка затлар;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышулары инициаторы – аларны үткәрү турында белдергән физик һәм юридик зат, муниципаль берәмлек органы яки муниципаль берәмлек башлыгы;

Оештыру комитеты – жәмәгать тыңлауларын һәм фикер альшуларын әзерләу һәм үткәрү буенча оештыру эшләрен башкару өчен махсус формалаштырылган коллегиаль орган;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер альшуларының йомгаклау документы – жәмәгать тыңлаулары һәм фикер альшуларының беркетмәсе, аларның нәтижәләре буенча заключение.

2 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү максатлары һәм принциплары

Төп максатлары:

- 2.1. авыл жирлеге халкы катнашында муниципаль норматив хокук актлары проектлары буенча фикер алышу;
- 2.2. жәмәгать тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияте булган мәсьәләләр буенча жәмәгать фикерләрен ачыклау һәм исәпкә алу;
- 2.3. власть органнары һәм авыл жирлеге халкының диалог механизмнарын үстерү;
- 2.4. жирле мөһим мәсьәләләрнең альтернатив чишелешен эзләү;
- 2.5. фикер алыша торган проблемалар буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне эшләү.

Жәмәгать тыңлауларын әзерләу, үткәрү һәм нәтижәләрен билгеләу ачыклык, иреклелек принциплары нигезендә башкарыла.

3 маддә. Жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр

Жәмәгать тыңлауларына чыгарылырга тиеш:

- 3.1. муниципаль берәмлек уставы проекты, уставка кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр турында муниципаль норматив хокук акты проекты. Бу муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе положениеләре, федераль законнар, Россия Федерациясе субъектлары законнарына тәңгәлләштереп үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертугә кагылмый;
- 3.2. жирле бюджет һәм аның үтәлеше турында отчет проекты;
- 3.3. муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе проекты:
- 3.4. муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, үзгәртеп кору өчен гражданнар жыеннарында тавыш бирү юлы белән халыкның ризалыгын алу таләп итүдән тыш;
- 3.5. генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, әлеге расланган документларга үзгәрешләр кертугә кагылган проектлар, жир участоклары һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителү төренә рәхсәт бирү турында карап проекты, капиталь төзелеш объектларына реконструкция, жирдән һәм төзелешләрдән файдалануның расланмаган кагыйдәләре булмагандан алардан файдалануның бер төреннән икенче төренә үзгәртү мәсьәләләре.

4 маддә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләу тәртибе

4.1. Жәмәгать тыңлаулары авыл жирлеге халкы, “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы йә “Исәнбай авыл жирлеге” Башлығы инициативасы белән үткәрелә.

4.2. Халыктан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы билгели. “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Башлығыннан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлек Башлығы билгели.

4.3. Жәмәгать тыңлаулары үткәрү турыйнагы карап авыл жирлеге органы йә вазифаи зат тарафыннан муниципаль норматив хокук акты каралганга кадәр 20 көн алдан кабул ителә.

4.4. Каарда күрсәтелә:

- жәмәгать тыңлауларының темасы;
- жәмәгать тыңлауларының инициаторы;
- жәмәгать тыңлауларының датасы, башлану һәм төгәлләнү вакыты;
- үткәрү урыны;
- жәмәгать тыңлауларында каралачак мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм кимчелекләрне тәкъдим иту вакыты һәм урыны, тыңлауларда катнашу өчен гаризалар бирү вакыты һәм урыны.

4.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләу турында карап аны кабул иткән көненнән көченә керә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләу турыйнагы карап, муниципаль норматив хокук акты проекты, “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлекнән мәгълүмат стендларына, Эгерже муниципаль районның рәсми сайтына, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырыла, шулай ук жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның әлеге информациягә керүне тәэмин итә торган ысууллар кулланыла.

5 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү өчен “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы депутатларыннан һәм “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башкарма комитеты вәкилләреннән торган Зекешелек оештыру комитеты формалаштырыла.

5.2. Жәмәгать тыңлаулары халық тарафыннан билгеләнгән булса, инициатив төркем вәкилләре оештыру комитеты утырышларында катнаша ала. Бу утырышларда жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре дә катнаша ала.

5.3. Жәмәгать тыңлауларын өзөрләү һәм үткәрү “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге казнасы чараларына башкарыла. Оештыру комитеты өгъзалары жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү буенча жәмәгать башлангычында эшлиләр.

5.4. Оештыру комитеты үз рамкаларында:

- жәмәгать тыңлауларының көн тәртибен өзерли;

-жирле үзидарә органнарыннан жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсъәләләргө қагылышлы мәгълұмат һәм документлар сорый;

- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны терки, гражданнардан жәмәгать тыңлаулары рамкасында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;

- гражданнардан жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсъәләләр буенча кергән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлекендә яшәүчеләрне таныштыру өчен Әгерже муниципаль районы сайтына урнаштыра;

- Оештыру комитеты адресына кергән тәкъдимнәрдән, кемнән кергәнен күрсөтеп, бердәм документ формалаштыра;

- жәмәгать тыңлауларын үткәру вакыты һәм урыны турында мәгълұмат чаралары, интернет чөлтәре аша гражданнарга игълан итә;

- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш би्रүен оештыра;

- жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен урнаштыра;

- йомгаклау документы проектын әзерли, аны районның мәгълұмат стендларына, район сайтына урнаштыра;

- жәмәгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштыра, аларны “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке мәгълұмат стендларына һәм Әгерже муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыра;

– жәмәгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштырып, жәмәгать тыңлауларын билгеләгән жирле үзидарә органына тапшыра.

5.5. Әлеге документларны рәсми рәвештә жирле үзидарә органына тапшырганнан соң оештыру комитетының вәкаләтләре туктатыла.

5.6. Жәмәгать тыңлаулары транспорт белән килерлек бинада үткәрелә. Оештыру комитеты тыңлаулар үткәрелә торган бинага керү өчен киртәләр булмауны оештыра.

5.7. Жәмәгать тыңлаулары башланырга утыз минут кала анда катнашучыларны теркәү башлана. Анда аның ФИО, эш урыны, адресы языла.

5.8. Жәмәгать тыңлауларында оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Ул тыңлауларны ача, көн тәртибен игълан итә, үзе, секретарь белән таныштыра, тыңлаулар үткәрүнен инициаторын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен алып бара.

5.9. Рәислек итүче сүзне инициаторлар вәкиленә бирә.

5.10. Ул чыгыш ясаганнан соң фикер алышулар башлана. Чыгыш ясау өчен сүз гаризалар керү чираты буенча бирелә. Чыгыш ясау вакытын рәислек итүче билгели.

5.11. Рәислек итүче теләсә кайчан, вакытын әйтеп, тәнәфес игълан итә ала.

5.12. Тыңлауларда катнашучылар үzlәренең тәкъдимнәрен кире ала яки башкаларның тәкъдимнәренә күшyла алалар.

5.13. Фикер алышулардагы тәкъдимнәр буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә. Йомгаклау документына авторлар тарафыннан кире алымаган барлық тәкъдимнәр кертелә. Рәислек итүче катнашучылар инициативасы белән йомгаклау документына барлық яки өлешчә тәкъдимнәрне кертергә хокуклы.

5.14. Йомгаклау документын төзөп бетергөннөн соң рәислек итүче жирле әһәмияте булган мәсәләләр буенча каарның йомгаклау вариантын тавыш бирүгө күя. Карап ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә.

5.15. Тыңлаучылар тарафыннан бөтен тәкъдим ителгән карап вариантлары кире кагылса, тыңлаулар инициаторы әйтелгән тәкъдимнәрне исәпкә алып, йомгаклау каарын яңадан эшлиләр. Инициатор теге яки бу мәсьәләне караудан алырга тәкъдим кертә ала. Кире эшләнгән карап жәмәгать тыңлауларына чыгарыла. Өстәмә жәмәгать тыңлауларының саны чикләнмәгән.

5.16. Оештыру комитеты 7 көн эчендә жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен бердәм документка формалаштыра һәм аның күчermесен жирле үзидарә органына тапшыра. Шулай ук Әгерже муниципаль районы рәсми сайтына һәм “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына бастыру (халыкка житкерү) очен тапшыра.

6 маддә. Жәмәгать тыңлауларының йомгаклары

6.1. Йомгаклау документы “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органы очен тәкъдим итү характерына ия.

6.2. Йомгаклау документы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри рәвештә карапыра тиеш. Карап нәтижәләре тыңлаулар инициаторына һәм авыл жирлеге халкына “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына һәм Әгерже муниципаль районы сайтына кую юлы белән житкерелергә тиеш.

7. маддә. Шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышулатын оештыруның һәм үткәрүнең үзенчәлекләре

7.1. Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре расланмаган булса, генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, әлеге документларга үзгәрешләр керту проектлары, жир участокыннан яки капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрлөренә рөхсәт бирү турындағы карап проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпылуға ризалық бирү турындағы карап проектларына, капитал төзелеш объектларына реконструкция үткәрү буенча жәмәгать фикер алышулаты яки жәмәгать тыңлаулары үткәрелә. Аларны оештыру һәм үткүрү Авыл жирлеге Уставы һәм (йә) әлеге Положение белән билгеләнелә.

7.2. Жир участокларын яки капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү мәсьәләләре, капитал төзелеш объектларына реконструкциягә рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча фикер алышулатар

hем тыңлаулар белән бәйле чыгымнарны бу мәсьәләләр буенча кызыксынучы физик яки юридик зат қутәрә.

7.3. Жәмәгать фикер алышуларында hем тыңлауларында катнашучылар:

- генераль планнар, жирдән файдалану hем төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру, территорияне мижау проекты, территорияне төзекләндөрү кагыйдәләре проекты, әлеге документларга үзгәрешләр керту проектлары буенча – әлеге территориядә дайми яшүүчеләр, әлеге территория чикләрендә жир участоклары hем анда капитал төзелеш объектлары булган гражданнар;

- жир участокларына hем капитал төзелеш объектларына шартлы рөхсәт төренә рөхсәт бирү турындагы карап проектлары, капитал төзелеш объектларына реконструкция буенча – әлеге территория чикләрендә дайми яшәүче, әлеге территория чикләрендә жир участоклары, капитал төзелеш объектлары урнашкан гражданнар.

7.4. Жәмәгать фикер алышуларын үткәрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

7.4.1. жәмәгать фикер алышулары башлану турында хәбәр итү;

7.4.2. проектны hем башка информацион материалларны “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендлары, Әгерже муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыру, экспозицияне яки экспозиция проектын ачу;

7.4.3. экспозиция яки экспозиция проектын үткәрү;

7.4.4. жәмәгать фикер алышуларының беркетмәсен әзерләү hем оформить итү;

7.4.5. жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен әзерләү hем бастыру.

7.5. Жәмәгать тыңлауларын үткәрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

7.5.1. жәмәгать тыңлауларының башлану турында хәбәр итү;

7.5.2. проектны hем аңа кагылышлы материалларны рәсми сайтта урнаштыру hем экспозицияне яки шундай проект экспозициясен ачу;

7.5.3. жәмәгать тыңлауларында каралачак экспозицияне яки экспозиция проектын үткәрү;

7.5.4. жәмәгать тыңлауларында катнашучылар жыелышларын үткәрү;

7.5.5. жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен әзерләү hем формалаштыру;

7.5.6. жәмәгать тыңлауларының нәтижәләре турында заключение әзерләү hем аны бастыру.

7.6. Жәмәгать тыңлаулары hем фикер алышулары башлану турында хәбәр итү түбәндәгеләрдән тора:

7.6.1. проект турында мәгълүмат hем аңа кагылышлы мәгълүмати материаллар исемлеге;

7.6.2. жәмәгать фикер алышулары hем тыңлауларын үткәрү тәртибе hем срокы турында мәгълүмат;

7.6.3. экспозиция яки экспозиция проектын ачу урыны, датасы турында, экспозицияне карау көннәре hем сәгатьләре турында мәгълүмат;

7.6.4. жәмәгать фикер алышулары hем тыңлауларында катнашучыларның проектка кагылышлы тәкъдимнәр керту тәртибе, срокы турында мәгълүмат;

7.6.5. проектлар hем информацион материаллар урнашачак рәсми сайт турында мәгълүмат бирү;

7.6.6. жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның жыелыш үткөрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат.

7.7. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары башлану турында хәбәр иту:

7.7.1. проектны рәсми сайтта урнаштырганга кадәр жиде көннән дә соңға калмый мәгълүмат чараларында;

7.7.2. муниципаль берәмлек территориясендәге мәгълүмат стендларында, башка муниципаль хокук актлары эленә торған маҳсус билгеләнгән урыннарда, гражданнар күп жыела торған урыннарда, жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары узачак территорияләр чикләрендә.

7.8. Проектны һәм информацион материалларны урнаштыруның бөтен чорында экспозиция яки шундай проект экспозициясе үткәрелә. Экспозиция эшләү дәверенде анда катнашучылар өчен консультацияләр, проект турында мәгълүмат оештырылышы тиеш. Консультацияне “Исәнбай авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башкарма комитеты белгечләре үткәрә.

7.9. Әлеге проектны, информацион материалларны караганда, экспозиция үткәргендә фикер алышуларда, тыңлауларда катнашучылар тәкъдимнәрен кертергә хокуклы:

7.9.1. рәсми сайт яки мәгълүмат системасы аша;

7.9.2. жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның жыелышларында язмача яки телдән;

7.9.3. фикер алышуларны һәм тыңлауларны оештыручылар адресына язмача;

7.9.4. экспозициядә катнашучыларны исәпкә алу кенәгәсендә (журналына) язу юлы белән.

7.10. Әлеге маддәнең 8.9 частенә тәнгәл китереп кертелгән тәкъдимнәр теркәлергә тиеш, аларны фикер алышулар һәм тыңлауларны оештыручының да каравы мәҗбүри, әлеге маддәнең 7.14 частендә каралган очрактан тыш.

7.11. Жәмәгать фикер алышуларында һәм тыңлауларында катнашучылар үзләре турында белешмә (ФИО, туган көне, яшәү урыны) тапшыралар – физик затлар өчен. Юридик затлар өчен – исеме, төп дәүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы, бу белешмәләрне раслаучы документлар. Жир участокларына хокуку булганныар һәм анда капиталь төзелеш объекты булганныар әлеге участоклар, объектлар турында Бердәм дәүләт реестрыннан документлар тапшыралар.

7.12. Әлеге маддәнең 7.11 частендә күрсәтелгән документларны – физик затлар ФИО, туган елы, урнашкан урыны, адресны тапшырмыйлар; юридик затлар төп дәүләт теркәү номерын, урнашкан урыны, адресы турында документ тапшырмыйлар. Моның өчен рәсми сайтта яки информацион системада тәкъдимнәр урнаштырылышы тиеш.

7.13. Жәмәгать фикер алышуларында һәм тыңлауларында катнашучыларның персональ мәгълүматлары “Персональ мәгълүматлар турында” гы Федераль закон (27 июль 2006 ел, 152-ФЗ) кысаларында эшкәртелә.

7.14. Әгәр фикер алышуларда һәм тыңлауларда катнашучылар дөрес булмаган мәгълүмат тапшыра икән, аның тәкъдимнәре каралмый.

7.15. Фикер алышуларны һәм тыңлауларны оештыручыларга проектларга керү өчен бертигез хокук бирелә.

7.16. Рәсми сайт һәм информацион система түбәндәге мөмкинлекләрне тәэмин итәргә тиеш:

7.16.1. рәсми сайт һәм информацион системага алар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрнең тулылығы һәм дөреслеген тикшерү;

7.16.2. жәмәгать фикер алышулары нәтижәләре, аларда катнашучылар саны турында мәгълүмат бирү.

7.17. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулерын оештыручи беркетмә әзерли һәм формалаштыра, андатүбәндәгеләр күрсәтелә:

7.17.1. жәмәгать фикер алышуларын һәм жәмәгать тыңлаулерының беркетмәсен формалаштыру датасы;

7.17.2. оештыручи турында мәгълүмат;

7.17.3. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулеры башлану турында басылган хәбәрнең басылу датасы, басылу чыганагы.

7.17.4. тәкъдимнәр кабул ителү срогы турында белешмә, фикер алышулар, тыңлаулар үткәрелү урыны турында мәгълүмат;

7.17.5. барлық кергән тәкъдимнәр икегә бүленә: - фикер алышулар һәм тыңлаулар үткәрелгән территориядә яшәүчеләрдән һәм башка катнашучылардан.

7.18. Беркетмәгә катнашучылар исемлеге беркетелә. Физик затлар өчен үзләре турында белешмә (ФИО, туган елы, яшәү урыны). Юридик затлар өчен төп дәүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы.

7.19. Фикер алышуларда, тыңлауларда катнашып, аның тәкъдимнәре каралган булса, ул катнашучы беркетмәдән өзөмтә алырга хокуклы.

7.20. Беркетмә нигезендә фикер алышуларны оештыручи жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары турында заключение әзерли.

7.21. Заключениедә курсәтелә:

7.21.1. заключение формалаштыруның датасы;

7.21.2. проектның исеме, фикер алышуларда, тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмә;;

7.21.3. беркетмә реквизитлары;

7.21.4. барлық кертелгән тәкъдимнәрнең эчтәлеге, бер төрле тәкъдимнәр булса, аларны берләштерү мөмкин.

7.21.5. фикер алышу, тыңлауларны оештыручының кертелгән тәкъдимнәр турында максатка яраклымы-юкмы икәнлеген дәлилләгән рекомендациясе.

7.22. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары нәтижәләре турында заключение рәсми сайтта һәм башка информацион системаларда урнаштырыла.

7.23. Территорияне төзекләндерү қагыйдәләре проекты буенча фикер алышулар һәм тыңлаулар үткәру вакыты ул башлану турында бастырылғаннан соң бер айдан ким һәм өч айдан артық булмаска тиеш.

8 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру процедурасын бозган өчен вазифаи затларның жаваплылығы

8.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибен бозган вазифаи затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартылалар.

8.2. Жәмәгать тыңлаулары законда каралған тәртипне, шул исәптән әлеге актны бозып үткәрелгән, ул гражданнарның үз фикерләрен әйтүне чикләгән яки мәхрум иткән булса, бу тыңлаулар үткәрелмәгән булып санала. Бу очракта тыңлаулар яңадан билгеләнелә.